Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

34 300 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2016

Nr. 114 BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juni 2016

Inleiding

Een samenhangend assortiment van gevechtskleding, ook wel een gevechtskledingsysteem genoemd, en een helm zijn essentiële middelen voor de individuele bescherming van militairen. De bestaande kledinglijnen en de huidige helm zijn aan het begin van de jaren ’90 van de vorige eeuw ingevoerd. In de loop van de tijd is de kleding aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. Door het veranderde expeditionaire optreden van de krijgsmacht en door de vooruitgang op technisch gebied kunnen aanpassingen niet langer in de huidige behoeftes voorzien. De huidige kledinglijnen en de helm zijn in operationeel en technisch opzicht verouderd en aan vervanging toe.

Om effectief te kunnen optreden moeten kleding, helm en uitrusting van militairen een samenhangend geheel vormen en afgestemd zijn op de uit te voeren taken. Nederlandse militairen opereren en trainen wereldwijd in uiteenlopende klimaatgebieden, terreinomstandigheden en crisissituaties. Het gevechtskledingsysteem en de helm behoren tot de eerste middelen voor bescherming en individuele veiligheid en zijn daarnaast van belang voor de fysieke inzetbaarheid alsook voor het welbevinden en moreel van de gebruikers.

Zoals toegezegd in mijn brief «Aanvullende informatie over gevechtskleding voor Mali» van 6 maart 2014 (Kamerstuk 29 521, nr. 233) zullen de gebruikerservaringen opgedaan onder operationele omstandigheden in Mali worden meegenomen in de onderzoeksfase van het project Defensie Operationeel Kleding Systeem (DOKS).

kst-34300-X-114
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Behoefte

Het project past bij het streven om individuele militairen en eenheden beter te beschermen. Invoering van het DOKS draagt bij aan een effectievere inzet van Nederlandse militairen. De defensiebrede invoering van een nieuw gevechtskledingsysteem leidt tot stroomlijning van de uitrustingspakketten en vereenvoudiging van de bevoorrading en instandhouding.

Door de kleding en de helmen op *need to have* basis aan de militairen te verstrekken afhankelijk van functies, taken en omstandigheden kan de vereiste doeltreffendheid worden bereikt. Daarbij moet een balans worden gevonden tussen doelmatigheid en logistieke uitvoerbaarheid. De aanschaf omvat afgerond 45.400 basispakketten en een uiteenlopend aantal aanvullingspakketten bestemd voor militairen die taken uitvoeren onder zware weers- en terreinomstandigheden of bij operaties. Daarnaast worden afgerond 22.500 nieuwe helmen aangeschaft waarvan afgerond 4.500 stuks bestemd zijn voor verstrekking vanuit een pool, ten behoeve van oefeningen en operationele inzet, aan militairen die uit doelmatigheidsoverwegingen geen nieuwe helm krijgen op basis van de aard van hun dagelijkse werkzaamheden.

Relatie met andere projecten

Het project heeft diverse relaties met andere projecten. Deze relaties beïnvloeden de uitwerking van de programma's van eisen en de samenhang tussen de kleding en de uitrusting. De voornaamste relaties betreffen het project Verbeterd Operationeel Soldaat Systeem (VOSS) en de vervanging van de individuele Chemische Biologische Radiologische en Nucleaire (CBRN) beschermingsmiddelen.

Samenwerking

Voor het DOKS wordt getracht kleding van de vereiste kwaliteit van de plank aan te schaffen en aanpassingen te doen als die nodig zijn om de samenhang met de uitrusting (bijvoorbeeld het VOSS) te waarborgen. In de onderzoeksfase van het Defensie Materieel Proces zal worden bezien in hoeverre inschakeling van de Nederlandse industrie en internationale samenwerking mogelijk is.

Uit ervaringen met de huidige helm bij missies blijkt dat de stabiliteit, de pasvorm en het gewicht van de helm verbetering behoeven. Met name verbeterde gebruiksmogelijkheden van het helmmodel in combinatie met andere uitrusting zoals scherfvesten, hoofdtelefoons, gehoorbescherming, nachtkijkers en ballistische brillen zijn dringend nodig. Daarom zal het project gefaseerd worden uitgevoerd waarbij de helm als eerste zal worden aangeschaft.

Kenmerken

Het veranderde optreden, de grotere expeditionaire rol van de krijgsmacht en het streven om militairen beter te beschermen leiden er toe dat de eisen en wensen t.a.v. de eigenschappen van nieuwe kleding en de helm hoger zijn dan voorheen. De kleding is bestemd voor wereldwijd gebruik, bij opleiding en training en bij inzet in alle delen van het geweldspectrum. Om onder deze uiteenlopende zware omstandigheden een optimale prestatie te kunnen leveren staan bescherming, veiligheid, functionaliteit en draagcomfort tijdens de inzet van de militairen centraal. Voor het gebruik en de instandhouding zijn ook degelijkheid en duurzaamheid van belang. De degelijkheid omvat de bestendigheid tegen verschillende

vormen van slijtage. De duurzaamheid richt zich op een verantwoorde herkomst van de grondstoffen en een verantwoorde wijze van fabricage in relatie tot het maatschappelijk verantwoord investeren en ondernemen.

Door het totaal aan gevechtskleding op te bouwen als een modulair systeem wordt een functioneel samenhangend assortiment van kledingartikelen zeker gesteld waarbij uitbreiding mogelijk is. Hiermee beschikt de gebruiker over die kledingartikelen die benodigd zijn voor het uitvoeren van de taken.

De helmen moeten geschikt zijn voor het gebruik in combinatie met de uitrusting van het VOSS, en zo ook voor de plaatsing van helderheidversterkende (HV) brillen uit het gelijknamige project.

Als de kleding niet aan de gewenste kenmerken voldoet vermindert dat de veiligheid, de prestaties en het uithoudingsvermogen van de militairen. Met de invoering van het DOKS (en de uitrusting van het VOSS) zal de krijgsmacht tevens geleidelijk overgaan op nieuwe camouflagepatronen. Hiermee verkrijgt de krijgsmacht een «nieuw gezicht» dat past bij het moderne (expeditionaire) optreden.

Financiële aspecten

Het projectbudget van het project DOKS wordt geraamd tussen de 25 en 100 miljoen euro. Het DOKS vergt bij de huidige planning investeringen in de jaren 2017 t/m 2022.

Vooruitblik

De uitvoering van het project start in 2017, waarbij in 2016 met enkele voorbereidende activiteiten wordt begonnen. Het project zal in 2022 gerealiseerd zijn. De aanschaf en invoering van nieuwe helmen voor operationele eenheden kan plaatsvinden vanaf 2018/2019. De instroming van de kleding kan plaatsvinden van 2019 tot 2022.

Mandatering

Gezien het projectbudget van minder dan 100 miljoen euro ben ik voornemens DMO te mandateren het project uit te voeren. De Kamer zal over dit project worden geïnformeerd via het Materieelprojectenoverzicht.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert